

Warszawa, dn. 18.02, 2019 r.

03980200146175
RPW/4772/2019 N
2019-02-18

KANCELARIA SENATU Kancelaria Ogólna	
18. 02. 2019	
nr RPW	4772/2019 N

Kancelaria Senatu
Biuro Komunikacji Społecznej
Dział Petycji i Korespondencji
Komisja Petycji
Ul. Wiejska 6
00 – 902 Warszawa

PETYCJA

Na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) wnoszę o dokonanie w interesie publicznym zmian w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) zmierzających do nadania ram ustawowych procesowi kształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych przez specjalistów psychoterapii uzależnień oraz instruktorów terapii uzależnień.

UZASADNIENIE

W związku z utratą mocy obowiązującej przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi (Dz. U. poz. 734) likwidacji uległ funkcjonujący od 20 lat system kształcenia terapeutów uzależnienia od alkoholu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami psychoterapię osób uzależnionych od alkoholu mają prowadzić specjaliści psychoterapii uzależnień oraz instruktorzy terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. – o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, z późn. zm.). Zauważyć należy, że proces kształcenia ww. osób jak również ich doświadczenie zawodowe nie uwzględniają specyfiki pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu ani technik terapeutycznych stosowanych w prowadzeniu terapii tych osób. Celem zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego psychoterapii uzależnienia

od alkoholu konieczne jest stworzenie ram prawnych dla kształcenia osób mających prowadzić terapię uzależnienia od alkoholu jak również potwierdzania kompetencji zawodowych przez tę grupę specjalistów w sposób uwzględniający specyfikę i potrzeby pacjentów uzależnionych od alkoholu. Zauważyć także należy, że pacjenci uzależnieni od alkoholu (co ilustruje tabela poniżej) stanowią najliczniejszą grupę pacjentów leczenia uzależnień, co zatem idzie, zapewnienie kadry wyspecjalizowanej z pracą nad tą grupą pacjentów jest szczególnie istotne z punktu widzenia interesu publicznego.

typy placówek leczenia uzależnień od alkoholu	zaburzenia wynikające z używania alkoholu F10	zaburzenia wynikające z używania narkotyków oraz politoksykomania F11-F19	zaburzenia nawyków i popędów F63	zaburzenia wynikające z picia alkoholu przez osoby bliskie F41, F43, F45, F48, Z81.1	brak rozpoznania (obserwacja Z03)	RAZEM
poradnie	155294	19097	4682	58169	14512	251754
	61,7%	7,6%	1,9%	23,1%	5,8%	100,0%
oddziały dzienne	9406	859	193	173	0	10631
	88,5%	8,1%	1,8%	1,6%	0,0%	100,0%
całodobowe oddziały terapeutyczne	32983	1564	324	0	0	34871
	94,6%	4,5%	0,9%	0,0%	0,0%	100,0%
oddziały leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych	39969	1372	0	0	0	41341
	96,7%	3,3%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
oddziały odwykowe o wzmocnionym zabezpieczeniu	40	1				41
	97,6%	2,4%				100,0%
RAZEM	237692	22893	5199	58342	14512	338638
	70,2%	6,8%	1,5%	17,2%	4,3%	100,0%

Wg danych PARPA

Jednocześnie w załączeniu przedstawiamy projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wraz z uzasadnieniem oraz oszacowaniem kosztów proponowanych zmian.

Krajowa Rada Związków i Stowarzyszeń Abstynenckich
"Krajowa Rada"
ul. Lokajskiego 1, 98-200 Sieradz
NIP 527 261 88 28, REGON 142161434, KRS 0000333785
tel. kom. 501 444 136, 601 590 870

OŚWIADCZENIE

Wyrażam zgodę na opublikowanie na stronie internetowej powyższej petycji wraz z podaniem mojego imienia i nazwiska.

Z poważaniem

Krajowa Rada Związków i Stowarzyszeń Abstynenckich
"Krajowa Rada"
ul. Lokajskiego 1, 98-200 Sieradz
NIP 527 261 88 28, REGON 142161434, KRS 0000333785
tel. kom. 501 444 136, 601 590 870

Przewodniczący "Krajowej Rady"

Bogdan Urban

USTAWA

z dnia 2018 r.

o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Art. 1. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 21 dodaje się art. 21¹ - 21⁶ w brzmieniu:

„Art. 21¹. 1. Leczenie odwykowe obejmuje diagnozowanie, psychoterapię uzależnienia i psychoterapię członków rodzin, indywidualne świadczenia zapobiegawczo-lecznicze oraz indywidualne świadczenia rehabilitacyjne.

2. Psychoterapię uzależnienia i psychoterapię członków rodzin prowadzą osoby posiadające certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień albo decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych, wydaną zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. W udzielaniu świadczeń z zakresu psychoterapii uzależnienia i psychoterapię członków rodzin, pod nadzorem merytorycznym specjalisty psychoterapii uzależnień, mogą uczestniczyć osoby posiadające certyfikat instruktora terapii uzależnień albo decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych wydaną zgodnie z odrębnymi przepisami.

4. W udzielaniu świadczeń z zakresu psychoterapii uzależnienia i psychoterapii członków rodzin, pod nadzorem merytorycznym osób, o których mowa w ust. 3, mogą uczestniczyć osoby ubiegające się o otrzymanie certyfikatów specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień, które rozpoczęły szkolenie, o którym mowa w art. 21³ ust. 1.

5. Za objęcie nadzorem merytorycznym, o którym mowa w ust. 3 i 4, osób wykonujących lub uczestniczących w wykonywaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia odwykowego na terenie zakładu leczniczego, w tym

wyznaczenie osób sprawujących nadzór merytoryczny oraz określenie zakresu nadzoru, odpowiada kierownik tego zakładu.

6. Przy określaniu zakresu nadzoru merytorycznego sprawowanego nad osobami, o których mowa w ust. 3, uwzględnia się dotychczasowe doświadczenie w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych w zakładach leczniczych zaś w odniesieniu do osób, o których mowa w ust. 4 także ich stopień zaawansowania w programie szkoleniowym.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia formy i sposób sprawowania nadzoru merytorycznego, o którym mowa w ust. 3 i 4 – kierując się zakresem wiedzy i umiejętności tych osób oraz mając na celu konieczność zapewnienia profesjonalnego poziomu wykonywanych świadczeń.

Art. 21². 1. Certyfikaty, o których mowa w art. 21¹ ust. 2 i 3, są wydawane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień wydaje się osobie, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy lekarza lub tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa, lub osobie która uzyskała tytuł magistra uzyskany po studiach na kierunkach: praca socjalna, psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, resocjalizacja, zdrowie publiczne, nauki o rodzinie, teologia lub filozofia;
- 2) ukończyła program szkoleniowy w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień;
- 3) zdała egzamin certyfikacyjny.

3. Certyfikat instruktora terapii uzależnień wydaje się osobie, która:

- 1) posiada wykształcenie co najmniej średnie;
- 2) ukończyła program szkoleniowy w zakresie instruktora terapii uzależnień;
- 3) zdała egzamin certyfikacyjny.

4. Osoby uczestniczące w programie szkoleniowym w zakresie instruktora terapii uzależnień, które w trakcie trwania programu szkoleniowego spełniły wymagania, o których mowa w art. 21² ust. 2 pkt 1, zostają na swój wniosek uczestnikami programu szkoleniowego w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień.

5. Osobom, o których mowa w art. 21¹ ust. 4, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydaje zaświadczenie potwierdzające status uczestnictwa w programie. Zaświadczenie jest wydawane na okres 5 lat.

6. Agencja prowadzi ewidencję wydawanych certyfikatów, jak również zaświadczeń, o których mowa w ust. 5.

Art. 21³. 1. Programy szkoleniowe, o których mowa w art. 21² ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2, obejmują następujące etapy:

1) szkolenie w zakresie podstawowych umiejętności udzielania pomocy psychologicznej oraz nowoczesnych metod diagnozowania i terapii uzależnienia i psychoterapii członków rodzin w wymiarze nie mniejszym niż 650 godzin zajęć dydaktycznych;

2) staż kliniczny w placówce terapii uzależnień w wymiarze nie mniejszym niż 80 godzin roboczych;

3) superwizję kliniczną dla celów szkoleniowych w wymiarze nie mniejszym niż 70 godzin zajęć dydaktycznych.

2. Potwierdzeniem ukończenia każdego z etapów programu szkoleniowego jest zaświadczenie wystawione przez podmiot lub osobę odpowiedzialną za prowadzenie danego etapu.

3. Osoby ubiegające się o otrzymanie certyfikatów specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień obowiązane są niezwłocznie przesyłać do Agencji zaświadczenia potwierdzające ukończenie kolejnych etapów programu szkoleniowego,

4. Prowadzenie szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zwanego dalej „szkoleniem”, jak również staży klinicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wymaga uzyskania akredytacji Agencji.

5. Superwizję kliniczną dla celów szkoleniowych prowadzą osoby, które uzyskały wpis na listę osób uprawnionych do prowadzenia superwizji klinicznej dla celów szkoleniowych, prowadzoną przez Agencję.

6. Podmiot ubiegający się o organizację szkolenia uzyskuje akredytację jeżeli zapewnia:

1) bazę dydaktyczną o strukturze dostosowanej do liczby uczestników szkolenia;

2) rekrutację uczestników szkolenia jedynie spośród osób spełniających wymagania, o których mowa w art. 21² ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1, oraz udokumentowanie przebiegu rekrutacji;

3) kadre dydaktyczną, w której co najmniej 60% osób realizujących program szkolenia posiada certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień albo decyzję, o uznaniu kwalifikacji oraz co najmniej 7-letni staż pracy w psychoterapii osób uzależnionych, a pozostałe osoby posiadają tytuł lekarza specjalisty w zakresie psychiatrii lub psychologa klinicznego bądź uprawnienia do prowadzenia treningów psychologicznych lub psychoterapii;

4) prowadzenie ewaluacji programu szkolenia.

7. Podmiot ubiegający się o prowadzenie staży klinicznych uzyskuje akredytację jeżeli zapewnia:

1) realizację kompleksowego programu psychoterapii uzależnień;

2) wykwalifikowaną kadre, w skład której wchodzi osoby posiadające certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień albo decyzję o uznaniu kwalifikacji;

3) prowadzenie ewaluacji programu stażu klinicznego;

4) rekrutację uczestników stażu wyłącznie wśród osób, które przedstawia zaświadczenia o zaliczeniu szkolenia.

8. Wpisu na listę, o której mowa w ust. 5, dokonuje się wobec osoby, która:

1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;

2) posiada certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień albo decyzję o uznaniu kwalifikacji;

3) ukończyła podyplomowe szkolenie w zakresie oddziaływań psychoterapeutycznych mających zastosowanie w leczeniu zaburzeń zdrowia metodami o udowodnionej skuteczności, w wymiarze co najmniej 1200 godzin lub przed 2007 r. ukończył podyplomowe szkolenie w zakresie oddziaływań psychoterapeutycznych mających zastosowanie w leczeniu zaburzeń zdrowia metodami o udowodnionej skuteczności, w wymiarze czasu określonym w programie tego szkolenia

4) posiada co najmniej 7-letni staż pracy w terapii osób uzależnionych;

5) posiada co najmniej 2-letni doświadczenie konsultacyjno-szkoleniowe;

6) nie była karana za popełnienie przestępstwa;

7) prezentuje nienaganną postawę etyczną.

9. Akredytacji, o której mowa w ust. 4, udziela się na okres 3 lat.

10. Podmiot prowadzący szkolenie przedstawia Agencji w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku kalendarzowego informację o przebiegu prowadzonego szkolenia w roku ubiegłym, w szczególności o posiadanej bazie dydaktycznej, kadrze dydaktycznej uczestniczącej w prowadzeniu szkolenia, liczbie osób, które przystąpiły do szkolenia, liczbie osób, które ukończyły szkolenie, oraz o wynikach przeprowadzonej ewaluacji.
11. Podmiot prowadzący szkolenie dokumentuje przebieg rekrutacji poprzez gromadzenie przedstawionych przez kandydatów do odbycia szkolenia kopii dokumentów potwierdzających spełnianie wymogów, o których mowa w art. 21² ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1.
12. Podmiot prowadzący staż kliniczny przedstawia Agencja w terminie do 15 stycznia informację o prowadzonym w roku ubiegłym programie psychoterapii uzależnień, kwalifikacjach kadry, liczbie osób, które przystąpiły do odbywania stażu klinicznego, liczbie osób, które ukończyły staż kliniczny oraz o wynikach przeprowadzonej ewaluacji.

Art. 21⁴. 1. Agencja jest obowiązana do dokonywania oceny prawidłowości realizacji programu szkoleniowego.

2. W celu realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Agencja jest uprawniona do:
 - 1) występowania do podmiotów prowadzących szkolenie oraz podmiotów prowadzących staże kliniczne, z żądaniem udzielenia pisemnych wyjaśnień;
 - 2) żądania udostępnienia dokumentacji związanej z prowadzeniem szkolenia lub stażu klinicznego;
 - 3) przeprowadzania kontroli.
3. Kontrola jest przeprowadzana na podstawie imiennego upoważnienia wydanego przez Dyrektora Agencja.
4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera:
 - 1) imię i nazwisko osoby uprawnionej do przeprowadzenia kontroli;
 - 2) nazwę podmiotu prowadzącego szkolenie lub podmiotu prowadzącego staże kliniczne;
 - 3) cel kontroli;
 - 4) termin przeprowadzenia kontroli.
5. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) nazwę podmiotu kontrolowanego;
 - 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
 - 3) imiona i nazwiska osób prowadzących kontrolę;
 - 4) opis stanu faktycznego;
 - 5) stwierdzone nieprawidłowości i termin ich usunięcia;
 - 6) wnioski osób prowadzących kontrolę;
 - 7) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
 - 8) informację o braku zastrzeżeń albo informację o odmowie podpisania protokołu przez uprawnionego przedstawiciela podmiotu kontrolowanego oraz o przyczynie tej odmowy.
6. Protokół podpisują osoby prowadzące kontrolę oraz uprawniony przedstawiciel podmiotu kontrolowanego.
7. Odmowa podpisania protokołu przez uprawnionego przedstawiciela podmiotu kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez osoby prowadzące kontrolę.
8. Jeżeli w terminie wyznaczonym w protokole, o którym mowa w ust. 5 pkt 5, podmiot kontrolowany nie usunie nieprawidłowości, Agencja cofa akredytację.
9. Podmiot prowadzący szkolenie lub podmiot prowadzący staż kliniczny, któremu cofnięto akredytację, może ubiegać się ponownie o jej uzyskanie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dnia cofnięcia akredytacji.
10. Skreślenie z listy, o której mowa w art. 21³ ust. 4, następuje:
- 1) na wniosek osoby wpisanej na listę;
 - 2) na skutek utraty zdolności do czynności prawnych lub ograniczenia tej zdolności;
 - 3) na skutek skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa;
 - 4) w razie śmierci.

Art. 21⁵. 1. Udzielenie akredytacji, odmowa udzielenia akredytacji, cofnięcie akredytacji oraz wpis na listę, odmowa wpisu na listę i skreślenie z listy, o której mowa w art. 21³ ust. 5, następuje w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez Agencja.

2. Wydanie decyzji poprzedzone jest uzyskaniem opinii Rady do Spraw Akredytacji powoływanej przez Dyrektora Agencji na okres 5 lat spośród osób wyróżniających się wiedzą w zakresie psychoterapii uzależnień.
3. Za udział w pracach Rady do Spraw Akredytacji przysługuje wynagrodzenie w wysokości nie wyższej niż 1/5 minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2018 r. poz. 2177), wypłacane za jedno posiedzenie, ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia.
4. Od decyzji, o których mowa w ust. 1, służy odwołanie do ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 21⁶. 1. Egzamin certyfikacyjny, o którym mowa w art. 21² ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 3, zwany dalej „egzaminem”, przeprowadza Agencja co najmniej raz w roku.

2. Egzamin składa się z części pisemnej i ustnej:

1) część pisemna egzaminu jest sprawdzianem wiedzy teoretycznej z zakresu: psychologicznych aspektów uzależnień i zaburzeń występujących u członków rodzin osób uzależnionych z powodu nadużywania alkoholu przez ich bliskich, medycznych aspektów uzależnień, psychoterapii, w tym psychoterapii uzależnień i psychoterapii członków rodzin oraz podstaw psychopatologii;

2) część ustną egzaminu stanowi obrona pracy pisemnej obejmującej:

a) studium przypadku, plan i opis przebiegu psychoterapii z osobą uzależnioną oraz studium przypadku, plan i opis przebiegu psychoterapii z członkiem rodziny – przedstawionej przez kandydata na specjalistę psychoterapii uzależnień,

b) studium przypadku, plan i opis przebiegu terapii z osobą uzależnioną – przedstawionej przez kandydata na instruktora terapii uzależnień.

3. W celu przeprowadzenia egzaminu Dyrektor Agencji powołuje komisje egzaminacyjne, w skład których wchodzi po trzech specjalistów psychoterapii uzależnień wyróżniających się wiedzą z zakresu leczenia odwykowego.

4. Za przeprowadzenie egzaminu członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje wynagrodzenie, w wysokości nie wyższej niż 1/5 minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, za godzinę pracy, wypłacane przez organizatora egzaminu ze środków budżetu państwa będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia.
5. Informację o terminie egzaminu ogłasza się co najmniej na 90 dni przed wyznaczoną datą egzaminu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w siedzibie Agencji.
6. Do egzaminu dopuszcza się kandydatów, którzy na co najmniej 60 dni przed wyznaczoną datą egzaminu przedstawiają:
 - 1) dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań, o których mowa w art. 21² ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1;
 - 2) zaświadczenia potwierdzające ukończenie wszystkich etapów programu szkoleniowego;
 - 3) pracę pisemną, o której mowa w ust. 2 pkt 2, zakwalifikowaną przez komisję egzaminacyjną.
7. Osoby, które uzyskały certyfikat instruktora terapii uzależnień, a następnie otrzymały tytuł zawodowy lekarza lub tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa lub tytuł magistra uzyskany po studiach na kierunkach: praca socjalna, psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, resocjalizacja, zdrowie publiczne, nauki o rodzinie, teologia lub filozofia mogą przystąpić do egzaminu w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień bez konieczności uczestniczenia w programie szkoleniowym.
8. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) sposób i tryb uzyskiwania:
 - a) akredytacji do prowadzenia szkolenia,
 - b) akredytacji do prowadzenia staży klinicznych,
 - c) wpisu na listę, o której mowa w art. 21³ ust. 5 oraz sposób prowadzenia superwizji klinicznej dla celów szkoleniowych,
 - 2) organizację i tryb pracy Rady do Spraw Akredytacji, oraz wysokość wynagrodzenia przysługującego jej członkom,

- 3) zakres przedmiotowy programów szkoleniowych, o których mowa w art. 21² ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2,
 - 4) sposób przeprowadzania egzaminu, o którym mowa w ust. 1,
 - 5) sposób organizacji komisji egzaminacyjnej oraz wysokość wynagrodzenia jej członków,
 - 6) wzory certyfikatów specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień
- mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowej realizacji programu szkoleniowego, najwyższego poziomu szkolenia oraz zapewnienie możliwości dostosowania programu szkoleniowego do aktualnego poziomu wiedzy z zakresu psychoterapii uzależnienia.”;

2) art. 22 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, organizację, sposób funkcjonowania i rodzaje podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi oraz sposób współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi, kierując się potrzebą zapewnienia osobom uzależnionym leczenia odwykowego, a członkom ich rodzin, w tym dzieciom, świadczeń określonych w art. 23 ust. 1 i 2.”

Art. 2. Certyfikaty specjalisty psychoterapii uzależnień oraz instruktora terapii uzależnień uzyskane na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się certyfikatami specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Szkolenia w zakresie specjalisty psychoterapii uzależnień oraz szkolenia w zakresie instruktora terapii uzależnień prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych, rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, kontynuuje się na zasadach określonych w ustawie zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Osoby, które przed wejściem w życie niniejszej ustawy ukończyły program szkoleniowy realizowany na podstawie przepisów dotychczasowych mogą przystąpić do egzaminu, o którym mowa w art. 21⁶ ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5. Zaświadczenie potwierdzające status uczestnictwa w programie szkolenia, wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stanowi podstawę do uczestniczenia w udzielaniu świadczeń z zakresu psychoterapii uzależnienia od alkoholu i psychoterapii członków rodzin, jednak nie dłużej niż do dnia upływu terminu, na jaki zaświadczenie to zostało wydane.

Art. 6. Akredytacje udzielone przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na prowadzenie szkolenia oraz na prowadzenie stażu klinicznego na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się akredytacjami, o których mowa w art. 21³ ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą i zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane.

Art. 7. Wpis na prowadzoną przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych listę osób uprawnionych do prowadzenia superwizji na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy staje się wpisem na listę osób uprawnionych do prowadzenia superwizji klinicznej dla celów szkoleniowych, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W związku z utratą mocy obowiązującej przez rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi (Dz. U. poz. 734) likwidacji uległ funkcjonujący począwszy od 20 lat system kształcenia terapeutów uzależnienia od alkoholu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami psychoterapię osób uzależnionych od alkoholu mają prowadzić specjaliści psychoterapii uzależnień oraz instruktorzy terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. – o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. poz. 1030, z późn. zm.). Zauważyć należy, że proces kształcenia ww. osób jak również ich doświadczenie zawodowe nie uwzględniają specyfiki pracy z osobami uzależnionymi od alkoholu ani technik terapeutycznych stosowanych w prowadzeniu terapii tych osób. Celem zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego psychoterapii uzależnienia od alkoholu konieczne jest stworzenie ram prawnych dla kształcenia osób mających prowadzić terapię uzależnienia od alkoholu w sposób uwzględniający specyfikę i potrzeby tej grupy pacjentów.

W propozycji art. 21¹ i 21² zdefiniowano pojęcie leczenia odwykowego, wskazując na psychoterapię uzależnienia od alkoholu i psychoterapię członków rodzin jako jego podstawową formę. Ponadto wskazano wymogi, jakie muszą spełnić osoby chcące wykonywać czynności związane z leczeniem odwykowym, określając, że psychoterapię uzależnień mogą prowadzić wyłącznie osoby legitymujące się certyfikatem specjalisty psychoterapii uzależnień. Proponowany przepis szczegółowo reguluje wymogi kwalifikacyjne dla osób ubiegających się o uzyskanie certyfikatu i zdobycie kwalifikacji w Rzeczypospolitej Polskiej. Osoby te muszą posiadać tytuł zawodowy lekarza lub tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa, lub osobie która uzyskała tytuł magistra uzyskany po studiach na kierunkach: praca socjalna, psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, socjologia, resocjalizacja, zdrowie publiczne, nauki o rodzinie, teologia lub filozofia. Warto zauważyć, że rozwiązanie takie jest spójne z wymogami określonymi w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. – o przeciwdziałaniu narkomanii dla kandydatów na specjalistów psychoterapii uzależnień w rozumieniu przepisów ww. ustawy. Osoby posiadające wykształcenie średnie mogą

natomiast ubiegać się o uzyskanie certyfikatu instruktora terapii uzależnień, który umożliwia im udzielanie świadczeń z zakresu psychoterapii uzależnień. W propozycji przepisu określono również procedurę udzielania certyfikatów specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień oraz upoważniono ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia, w drodze rozporządzeń, między innymi zakresu świadczeń udzielanych przez specjalistów lub instruktorów psychoterapii uzależnień, jak również zakresu przedmiotowego programu szkoleniowego oraz trybu i sposobu przeprowadzania egzaminu dla osób ubiegających się o uzyskanie certyfikatów.

Proponowane przepisy regulujące wymogi kwalifikacyjne do wykonywania czynności z zakresu psychoterapii uzależnień nie naruszają przepisów odrębnych ustaw regulujących uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych. Omówione wyżej propozycje regulacji będą stanowiły *lex specialis* w odniesieniu do przepisów ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. poz. 763, z późn. zm.), przez co usuwają aktualne rozbieżności interpretacyjne. Zmiany proponowane w art. 21³ do 21⁶ określają kwestie związane z uzyskiwaniem akredytacji oraz przeprowadzeniem egzaminu certyfikacyjnego, w tym określeniem poszczególnych etapów programu szkoleniowego i ich wymiaru godzinowego, wymogów stawianych podmiotom mającym realizować poszczególne etapy programu, zasad przeprowadzania kontroli realizacji programu szkoleniowego, sposobu powoływania komisji egzaminacyjnych. Powyższe przepisy zostały skonstruowane z myślą o zapewnieniu profesjonalnego poziomu prowadzonych szkoleń oraz mechanizmów zapewniających rzetelną weryfikację wiedzy i umiejętności zdobytych przez uczestników szkoleń.

Zmiana brzmienia upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22 zmienianej ustawy wynika z konieczności odstąpienia od określania rozporządzeniem kwalifikacji pracowników lecznictwa odwykowego, która to kwestia zgodnie z projektem została uregulowana ustawowo.

Roczny koszt prowadzenia programu szkolenia w dziedzinie uzależnień przez
PARPA – 300000zł

Wynagrodzenie dwóch etatów pracowników: 120000zł

Koszty dwóch sesji egzaminacyjnych: 150000zł

Koszty Rady ds. Akredytacji: 20000zł

Koszty materiałów biurowych i urządzeń: 10000zł